

Handläggare
Sofia Regnell
Telefon: 0850809021

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2022-10-27

Samråd om förslag till detaljplan för Beckholmen, Djurgården 1:38

Svar på remiss från stadsbyggnadskontoret, dnr 2012-03013

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Detaljplanens huvudsyfte är att skydda Beckholmens kulturvärden, genom att bland annat medge ny bebyggelse så att den kulturhistoriskt värdefulla varvsverksamhetens utveckling kan säkerställas. Syftet är även att på sikt möjliggöra en utveckling som stärker Beckholmen som besöksmål. Området förvaltas av Kungliga Djurgårdsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen ansvarar inte för någon mark inom eller i anslutning till detaljplaneområdet.

Förvaltningen är positiv till förslaget till ny detaljplan och att de stora kulturvärden som finns på platsen i och med det skyddas. Förvaltningen ser också positivt på att utvecklingen av platsen som besöksmål möjliggörs, vilket är i linje med översiktsplanen för Nationalstadsparken där Beckholmen ingår i Evenemangsparken vars inriktning är en fortsatt utveckling av området som nöjes- och lustpark.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret har bjudit in bland annat Östermalms stadsdelsnämnd till samråd om förslag till detaljplan för Beckholmen, Djurgården 1:38 i stadsdelen Djurgården. Eventuella synpunkter på detaljplanen ska ha inkommit till stadsbyggnadskontoret den 7 november 2022.

Ärendet

Planens syfte och huvuddrag

Kungliga Djurgårdens förvaltning (KDF) har ansökt om att en detaljplan upprättas för Beckholmen och stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till ny detaljplan. Detaljplanens huvudsyfte är att skydda Beckholmens kulturvärden, genom att medge ny bebyggelse så att den kulturhistoriskt värdefulla varvsverksamhetens utveckling kan säkerställas. En ny byggrätt för en verkstadshall föreslås på västra Beckholmen. På öns östra sida medges ett flertal mindre byggnader för varvsverksamhet samt verksamhet med maritim anknytning. Detaljplanen medger även en utvidgning av Gustav V:s docka samt utfyllnader av Beckholmen. Vidare reglerar planen kaj- och brygganläggningar i vattenområdet. I anslutning till Beckholmens nordöstra sida etableras en småbåtshamn. En hotellbåt medges.

De befintliga bostäderna på öns norra del bekräftas i detaljplanen. Dockmästarbostaden, den så kallade stenvillan, får jämte bostadsanvändning även centrumanvändning som möjliggör ett publikt ändamål. Syftet är att på sikt möjliggöra en utveckling som stärker Beckholmen som besöksmål. Den centralt belägna kullen kring stenvillan har utformats till en park med ett gångstråk. Parken bekräftas i detaljplanen med avsikt att stärka Beckholmens rekreativa betydelse och säkra allmänhetens tillträde till ön. På den allmänna platsmarken medges även gata för fordons-, gång- och cykeltrafik.

Beckholmens exponerade läge innebär att förändringar ska ske med hänsyn till stadsbild och kulturvärden i syfte att minimera negativ påverkan på stadsbild och kulturmiljö, såväl på avstånd som på nära håll. Den nya bebyggelsens utformning, material och färgskala strävar till att upprätthålla den ursprungliga varvs- och brukskaraktären såväl stadsbyggnadsmässigt som arkitektoniskt.

Miljöbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL (2010:900) 4 kap 34§ eller MB (1998:808) 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har därför upprättats under detaljplanearbetet. I ett tidigt samråd med länsstyrelsen den 15 september 2021 har de betydande miljöaspekterna identifierats vara riksintresset Nationalstadsparken, riksintresset för kulturmiljövården, miljö kvalitetsnorm för vatten och föroreningar i sediment under vattnet samt buller. Dessa

aspekter redovisas i MKB:n. Övriga miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Plandata

Läge, areal, markägoförhållanden

Planområdet omfattar fastigheten Djurgården 1:38 mm. Beckholmen är en ö som ligger i Stockholms inlopp, söder om Södra Djurgården. Ön angörs landvägen från Beckholmsbron som ansluter till Djurgårdsstaden i norr. Beckholmen ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till mark och byggnader. Dispositionsrätten förvaltas av Kungliga Djurgårdens förvaltning. Kungliga Djurgårdens förvaltning upplåter del av marken genom arrende till Stockholms Reparationsvarv AB (SRVAB) och Beckholmens Dockförening. Planområdet omfattar cirka 61 000 kvm.

Beckholmen med omgivning, planområdet markerad med svart ring.

Förutsättningar

Stadsbild

Beckholmen är en ö söder om Djurgården i Stockholms inlopp. Ön förbinds med Djurgårdsön med en bro. Varvsverksamheten med sin långa historia på plats har stora kulturhistoriska värden och är en i Sverige unik miljö. Beckholmen ingår i ett större kulturhistoriskt maritimt sammanhang, med bland annat Skeppsholmen, Galärvarvet och Djurgårdsvarvet. Dagens bebyggelse på Beckholmen ligger främst på öns östra sida och utgörs av småskaliga låga byggnader i en till två våningar. Idag finns permanenta bostäder i tre byggnader på ön.

Pågående verksamhet

Den kommersiella verksamheten drivs idag av Stockholms Reparationsvarv AB (SRVAB) och är huvudsakligen koncentrerad till öns västra del med Gustav V:s docka. Även viss del av den östra sidan och Östra dockan ingår i denna verksamhet.

Öns östra sida nyttjas i första hand för den kulturhistoriskt inriktade verksamheten i form av Sveriges Segelfartygsförening genom Beckholmens Dockförening (BDF), ångbåtarna genom Stiftelsen Skärgårdsbåten, Sjöskolan med flera. Idag har BDF ansvaret för den Västra dockan som huvudsakligen används för restaurering och reparation av kulturfartyg såsom segelskutor och ångbåtar.

Övriga byggnader på Beckholmen används för småindustri, utbildning och kontor. De äldre bostadshusen på ön är fortfarande bebodda. Varvsverksamheten på Beckholmen är det sista stadsnära varvet och därför viktigt för Stockholm som sjöfartsstad. Det kommersiella varvet är det enda i vår del av landet med tillräcklig kunskap och kapacitet för att reparera och underhålla större fartyg i torrdockor. Vid en olyckshändelse eller ett haveri är det av stor vikt att det finns ett varv med god funktion i området. För många mindre fartyg, bland annat skärgårdsbåtarna, är varvet betydelsefullt eftersom inte alla får gå över öppet vatten.

Vidare har varvet med dess unika infrastruktur och kapacitet fått en nationellt ökad betydelse för Försvarmakten och totalförsvaret gällande beredskap och reparationsförmåga. Även för andra sjögående myndigheter, såsom Sjöfartsverket och Trafikverket, har varvet en stor betydelse för den dagliga driften. Intresset har också ökat från andra nationer i samband med Sveriges ansökan om medlemskap i NATO. Behovet att under samordnade övningar stödja andra nationers marina förband med reparationer har ökat. Beckholmens varvsanläggning är en av få i Östersjön med tillräckligt djup och dimension för torrsättning av större utländska örlogsfartyg.

Natur

Beckholmen ingår i en av Nationalstadsparkens två områdeskaraktärer som består av mer bebyggda och anlagda områden. Detta område kan förändras och kompletteras med ny bebyggelse och anläggningar under förutsättning att detta inte medför skada på det historiska landskapets natur- och kulturvärden. Området som Beckholmen ligger i utgör buffertzonen till parkens kärnområden och spridningszoner där inslagen av park och vegetation på ett annat sätt än inom spridningszonerna har betydelse från ekologisk synpunkt. Det finns inga övriga skyddade

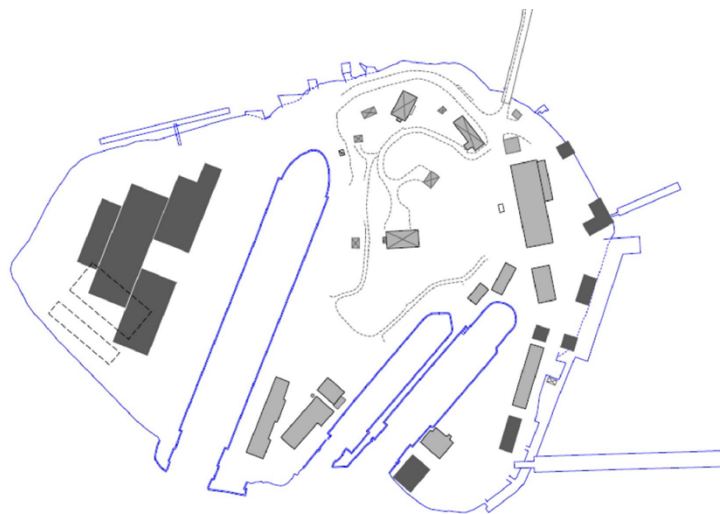
naturområden som Beckholmen ingår i eller kända skyddade arter. Särskilt skyddsvärda träd och rödlistade arter har undersökts i en naturvärdesinventering sommaren 2022.

Planförslag

Planförslaget innebär att Beckholmen kommer att genomgå omfattande förändringar med utökad bebyggelse, utfyllnader samt nya kaj- och bryggkonstruktioner. Utgångspunkt för förändringarna är den befintliga varvs- och bruksbebyggelsens varierade men sammanhållna bebyggelse som präglar platsen. Vid förnyelsen av Beckholmen är det angeläget att upprätthålla den karaktären såväl stadsbyggnadsmässigt som arkitektoniskt i syfte att erhålla en harmonisk helhet.

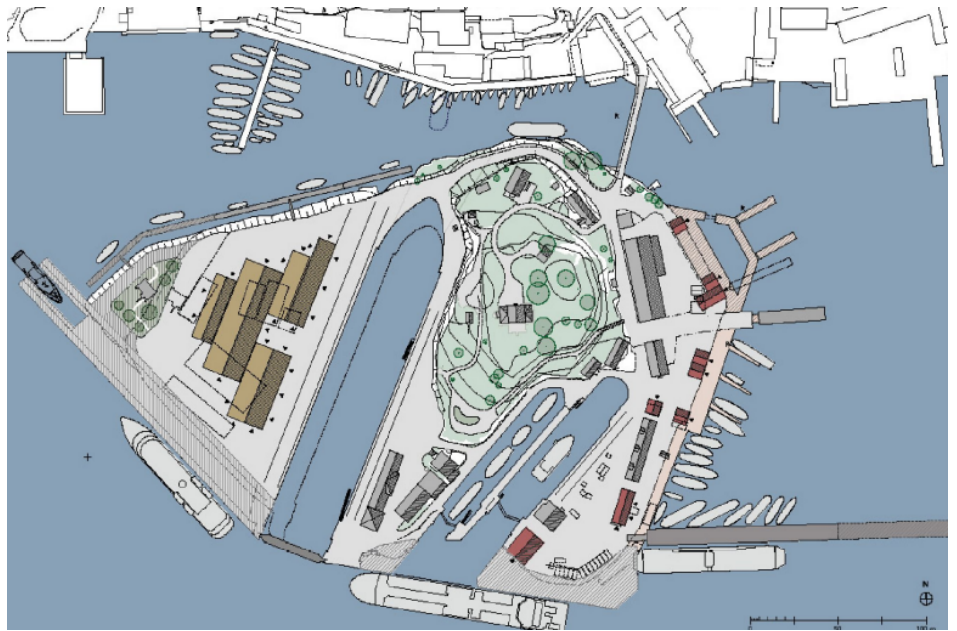
Enligt planförslaget ska den kommersiella varvsverksamheten, liksom idag, koncentreras till Beckholmens västra sida och den östra dockan. På den östra sidan bevaras den mer småskaliga, kulturhistoriskt inriktade varvsverksamheten.

Förslaget redovisar en större varvsbyggnad, uppdelad i flera volymer, väster om Gustav V:s docka. Den nya bebyggelsen ska ersätta den tillfälliga bebyggelsen som idag finns på platsen. Varvsbyggnadens arkitektoniska uttryck ska präglas av bruksarkitektur.

Illustrationen visar Beckholmen med befintlig bebyggelse markerad med ljusgrå kulör och föreslagen bebyggelse markerad med mörkgrå kulör.

I förslaget ingår även breddning och förlängning av Gustav V:s docka, för att rymma större fartyg. Utfyllnad av ön liksom nya kajer, bryggor och en småbåtshamn ingår också i planförslaget.

Situationsplan som visar samrådsförslag för Beckholmen, med en varvshall på öns västra sida, redovisad i brun färg, och sju mindre byggnader, redovisade i röd färg, för verkstad och förråd på öns östra sida. Den gråskrafferade marken redovisar utfyllnader, grå och beige kulör visar pontonbryggor respektive bryggor.

Kajer, bryggor och utfyllnad

På öns sydvästra udde anläggs en cirka 200 meter lång ny kaj. Syftet är att större fartyg ska ligga här vid invändiga reparationsarbeten samt i väntan på dockplats. I anslutning till kajen byggs en så kallad shiplift, som kan lyfta fartyg till den nya hallen för att repareras inomhus. Nya kajkonstruktioner föreslås också vid de äldre dockorna. På öns östra sida förlängs den södra flytbryggan. Även flytbryggan som ligger utmed öns nordvästra del förlängs. En ny småbåtshamn föreslås på Beckholmens nordöstra sida.

Bevarande av kulturvärden

Ett av syftena med detaljplanen är att skydda befintliga kulturhistoriska värden. Varvsverksamheten och dess karaktärsbärande egenskaper bedöms avgörande för att Beckholmens kulturmiljövärden ska upprätthållas. En utökning av Beckholmens bebyggelse medges i syfte att säkerställa varvsverksamhetens bevarande och utveckling. Den nya bebyggelsen ska till sin gestaltning anpassas till den kulturhistoriskt värdefulla miljön i syfte att stärka platsens samlade kulturvärden. Befintliga byggnader som ingår i byggnadsminnet skyddas genom rivningsförbud och skyddsbestämmelser som reglerar att underhållsarbeten ska utföras med material och metoder anpassade till byggnadens kulturhistoriska värden samt att byggnadens volym får ej ändras.

Konsekvenser

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande

kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL (2010:900) 4 kap 34§ eller MB (1998:808) 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras. Miljöbedömningen avser planförslaget påverkan på kultur- och naturmiljö, miljö kvalitetsnorm för vatten och förorenad mark samt buller. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har därför upprättats.

Den sammanvägda bedömningen från miljökonsekvensbeskrivningen gällande kulturmiljö är att planförslaget i delar innebär märkbara positiva konsekvenser för Beckholmens kulturhistoriska värden. Dessa är kopplade till att platsens maritima varvsverksamhet, som varit gällande sedan 1600-talet, fortsatt kan bedrivas. Vidare bidrar planen till ett ökat tillgängliggörande av Beckholmens kulturhistoriska värden för allmänheten. Denna bedömning bidrar till att konsekvenserna på riksintresset för Stockholms innerstad med Djurgården begränsas till att bli stora negativa. Förslaget är förenligt med Nationalstadsparkens värden eftersom höga kulturvärden inte skadas och planen medger möjlighet för besöksverksamheter. Planförslaget innebär att flera skyddsföreskrifter inte uppfylls. Utifrån detta bedöms planförslaget medföra måttliga negativa konsekvenser för Beckholmen som statligt byggnadsminne, vilka kan minskas med ytterligare justeringar avseende kajer och utformning av ny bebyggelse.

Planförslaget bedöms medföra försumbara konsekvenser för naturmiljön. Under förutsättning att det anläggs ett nytt dagvatten- eller filtersystemet bedöms påverkan och konsekvenser bli små gällande förorenings spridning från området. Sammantaget bedöms konsekvenserna av spridning av miljögifter via grumling från båttrafik vara obetydliga.

Ljudnivån inom planområdet beräknas vid utbyggnad att ligga på samma nivåer som dagens vilket innebär att riktvärden enligt Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller utomhus överskrids utomhus vid fasad. Övriga miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Tidplan

Samråd: 27 september – 7 november 2022

Granskning: januari 2023

Antagande: juni 2023

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till förslaget till ny detaljplan, som bland annat innebär att Beckholmens kulturvärden skyddas genom att den kulturhistoriskt värdefulla varvsverksamhetens utveckling kan säkerställas. Förvaltningen ser också positivt på att utvecklingen av platsen som besöksmål möjliggörs, vilket är i linje med översiktsplanen för Nationalstadsparken där Beckholmen ingår i Evenemangsparken vars inriktning är en fortsatt utveckling av området som nöjes- och lustpark.

Området förvaltas av Kungliga Djurgårdsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen ansvarar inte för någon mark inom eller i anslutning till detaljplaneområdet.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Östermalms
stadsdelsförvaltning

Jan Björinge
T.f. avdelningschef
Östermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Planbeskrivning

Övriga handlingar finns att ta del av på webbsidan
<https://etjanst.stockholm.se/Byggochplantjansten/pagaende-planarbete/planarende/2012-03013>

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2022-10-11
Jan Björinge, T.f. avdelningschef	2022-10-11